

عنوان مقاله:

اثرات احداث سدها در تغییر کارکرد فرآیندهای ژئومورفولوژیکی رودخانه های جاری در مناطق نیمه خشک مطالعه موردی : حوضه قرنقوچای، واقع در دامنه های شرقی سهند (شمال غرب کشور)

محل انتشار:

هفتمین سمینار بین المللی مهندسی رودخانه (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده:

مریم بیاتی خطیبی - استادیار گروه پژوهشی جغرافیای دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

رودخانه ها از اشکال دینامیک سیستم های طبیعی هستند که هر تغییری که در بخشی از آن، به دست انسان و یا بطور طبیعی رخ دهد، اثرات آن در طی زمان به اجزاء دیگر و در نهایت به کل سیستم زهکشی منتقل می شود. احداث سدها، به عنوان بزرگترین سازه های هیدرولیکی، در چند دهه گذشته، بزرگترین تغییرات را در مسیر رودخانه ها و درکل حوضه های زهکشی ایجاد کرده اند. تغییرات در کارکرد فرآیندهای ژئومورفولوژیکی ناشی از احداث سدها، در افزایش میزان رسوبات، جابجائی در جبهه نهشته گذاری و کاوشی و تغییر در مورفولوژی عرضی و طولی بستر جریان رودخانه ها (در بالا و پایین دست سدها)، از مهمترین تظاهرات چین-ین تاثیراتی هستند. این تاثیرات در محدوده های نیمه خشک، که عکس العمل سریعی نسبت به بروز تغییرات دارند، بسیار مشخص تر است. حوضه های پ-رآب کوهستان سهند، واقع در شمال غرب کشور - به عنوان یک منطقه نیمه خشک - از بسیاری جهات توجه طراحان و مهندسين س-ازه های هیدرولیکی را به خود جلب نموده است. در این بخش از کشور، سدهای متعددی با اهداف مختلف احداث شده و یا در دست-ور کار احداث قرار دارند. اما متاسفانه در اثر برخی از تصمیمات عجولانه و یا عدم آگاهی کافی از پیامدهای ژئومورفولوژیکی، اکول-وژیکی، بیول-وژیکی و ... ناشی از احداث سدها و یا عدم توجه به روند تغییرات آب و هوایی در آینده، احداث چین-ین س-ازه های، به-روز م-سائل عمده ای در محدوده های مذکور منجر شده است. در این مقاله سعی خواهد شد، پیامدهای ناشی از احداث سدها در حوضه های کوهستانی من-اطق نیمه خشک مورد بررسی قرار نحوه بروز تغییرات در بستر جریان رودخانه ها، در قالب ارائه نمونه ای از حوضه سهند (قرنقوچای)، مورد تحلیل قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

سدها، اثرات سدها، پیامدهای ژئومورفولوژیکی سدها، افزایش رسوب پشت سدها، مورفولوژی رودخانه ها، مناطق نیمه خشک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/12822>

